

SPLOŠNA MATURA IZ PREDMETA LIKOVNA TEORIJA V LETU 2014

Poročilo DPK SM za likovno teorijo

Vsebina

1	Struktura kandidatov.....	2
1.1	Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih	3
1.2	Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije – primerjava po letih.....	4
1.3	Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2014.....	6
2	Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2014.....	7
2.1	Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah.....	7
2.2	Meje med ocenami	9
2.3	Porazdelitev dosežkov po ocenah	10
3	Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz likovni teoriji v spomladanskem izpitnem roku 2014	12
4	Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM	14
4.1	Vsebinska analiza dosežkov pri zunanem in notranjem delu izpita	14
4.2	Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita	15
4.3	Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih.....	15
4.4	Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov.....	17
4.5	Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah	17
5	Zunanje ocenjevanje in ugovori.....	18
5.1	Zunanje ocenjevanje	18
5.2	Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene.....	18
6	Povzetek	19
6.1	Ocena uspeha kandidatov	19
6.2	Ocena kakovosti izpitnih pol.....	19
6.3	Druge ugotovitve	20

Avtorja:

Maria Primožič, glavna ocenjevalka za likovno teorijo

dr. Jurij Selan, predsednik DPK SM za likovno teorijo

Poročilo je potrdila DPK SM za likovno teorijo na svoji 10. redni seji 25. 9. 2014.

Ljubljana, september 2014

1 Struktura kandidatov

Statistične podatke za kandidate, ki so se udeležili **spomladanskega izpitnega roka splošne mature**, prikazujemo ločeno glede na njihovo strukturo:

- a) **referenčno skupino SM** predstavljajo redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo (brez kandidatov z maturitetnim tečajem, 21-letnikov, odraslih in poklicnih maturantov). Na dosežkih te skupine se postavljajo tudi meje med ocenami.

Okrajšava: ref. skup. SM;

- b) **kandidate SM** (ref. skup. SM + ostali SM) predstavljajo tisti, ki opravljajo splošno maturo (brez kandidatov poklicne mature, ki opravljajo posamezni izpit splošne mature). To so:

- referenčna skupina SM (redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo) in
- **ostali SM**, to so:
 - kandidati z maturitetnim tečajem,
 - 21-letniki,
 - odrasli,
 - kandidati, ki popravljajo eno ali dve negativni oceni,
 - kandidati, ki opravljajo SM ponovno v celoti,
 - kandidati, ki opravljajo SM v dveh delih, in
 - kandidati, ki izboljšujejo oceno.

Okrajšava: kandidati SM;

- c) **kandidate PM** (kandidati poklicne mature s posameznim izpitom pri splošni maturi) predstavljajo tisti, ki ob poklicni maturi (štirje predmeti) dodatno opravljajo posamezni izpit SM.

Okrajšava: kandidati PM.

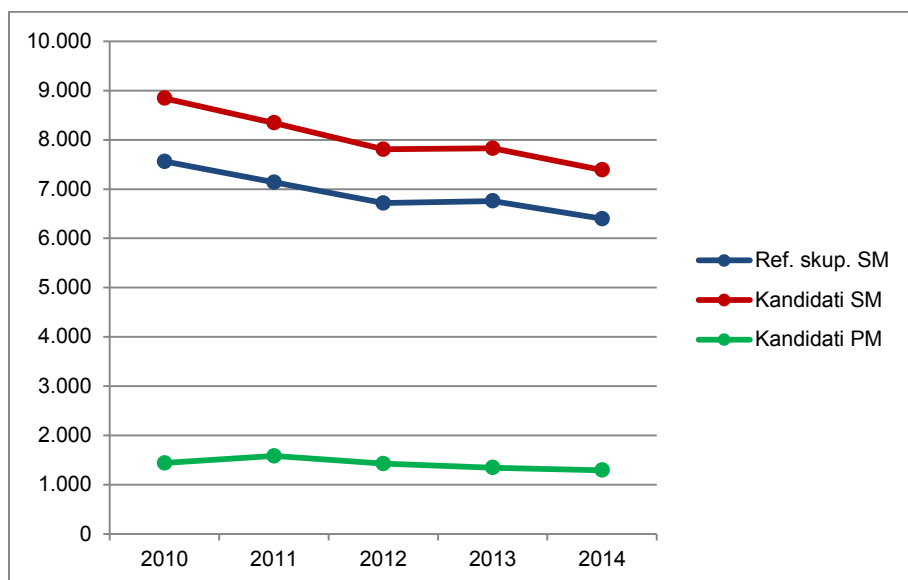
1.1 Struktura kandidatov pri splošni maturi – primerjava po letih

Preglednica 1.1.1 in slika 1.1.1 prikazujeta primerjavo števila udeleženih kandidatov v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2010 do 2014. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2010–2014

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2010	7.561	8.844	1.441
2011	7.138	8.343	1.584
2012	6.715	7.808	1.428
2013	6.759	7.826	1.346
2014	6.396	7.389	1.294

Slika 1.1.1: Udeleženi kandidati pri SM po strukturi – spomladanski izpitni roki 2010–2014

Vir: Državni izpitni center 2014

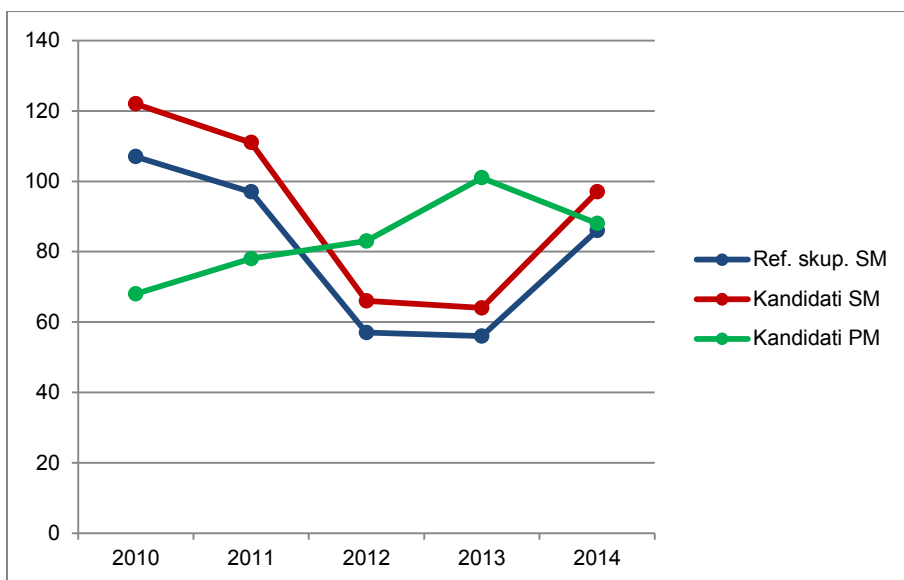
1.2 Struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije – primerjava po letih

Preglednica 1.2.1 in slika 1.2.1 prikazujeta primerjavo števila kandidatov, ki so opravljali likovno teorijo v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2010 do 2014. Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz likovne teorije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2010–2014

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2010	107	122	68
2011	97	111	78
2012	57	66	83
2013	56	64	101
2014	86	97	88

Slika 1.2.1: Udeleženi kandidati pri izpitu SM iz likovne teorije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2010–2014

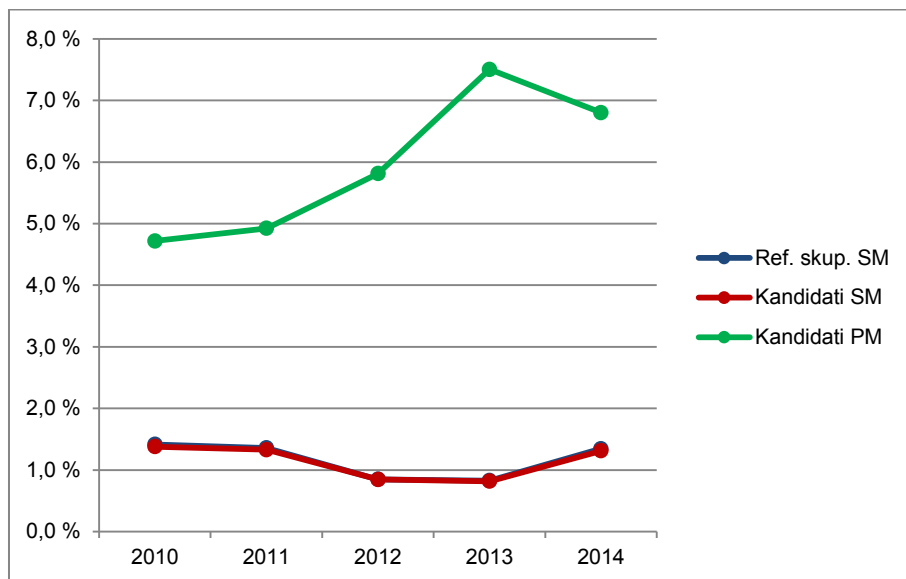
Vir: Državni izpitni center 2014

Preglednica 1.2.2 in slika 1.2.2 prikazujeta primerjavo deleža kandidatov, ki so opravljali likovno teorijo (preglednica 1.2.1), glede na udeležene kandidate v spomladanskem izpitnem roku splošne mature v letih od 2010 do 2014 (preglednica 1.1.1). Primerjave so prikazane ločeno po strukturi kandidatov.

Preglednica 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz likovne teorije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2010–2014

Leto	Ref. skup. SM	Kandidati SM	Kandidati PM
2010	1,4 %	1,4 %	4,7 %
2011	1,4 %	1,3 %	4,9 %
2012	0,8 %	0,8 %	5,8 %
2013	0,8 %	0,8 %	7,5 %
2014	1,3 %	1,3 %	6,8 %

Slika 1.2.2: Delež udeleženih kandidatov pri izpitu SM iz likovne teorije po strukturi – spomladanski izpitni roki 2010–2014

Vir: Državni izpitni center 2014

1.3 Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2014

Preglednica 1.3.1 in slika 1.3.1 prikazujeta število in delež kandidatov, ki so opravljali izpit splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2014. Podatki so prikazani po strukturi kandidatov. (Redni dijaki, ki prvič v celoti opravljajo splošno maturo in predstavljajo referenčno skupino SM, so dodatno razdeljeni tudi na izobraževalne programe.)

Preglednica 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2014

	Število	Delež
Splošna gimnazija	9	4,9 %
Klasična gimnazija	0	0,0 %
Gimnazija	9	4,9 %
Tehniška gimnazija	0	0,0 %
Ekonomska gimnazija	0	0,0 %
Umetniška gimnazija	77	41,6 %
Strokovna gimnazija	77	41,6 %
Ref. skup. SM	86	46,5 %
Ostali SM	11	5,9 %
Kandidati SM	97	52,4 %
Kandidati PM	88	47,6 %

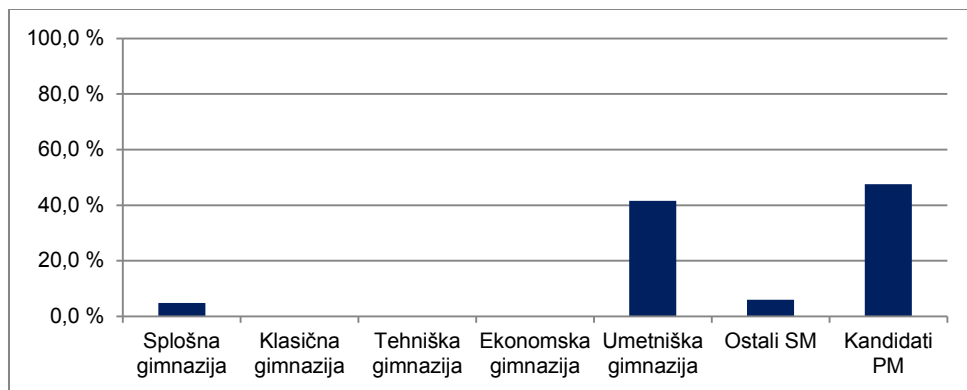
gimnazija = splošna gimnazija + klasična gimnazija

strokovna gimnazija = tehniška gimnazija + ekonomska gimnazija + umetniška gimnazija

ref. skup. SM = gimnazija + strokovna gimnazija

kandidati SM = ref. skup. SM + ostali SM

Slika 1.3.1: Podrobnejša struktura kandidatov pri izpitu SM iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2014

Vir: Državni izpitni center 2014

2 Analiza dosežkov pri izpitu splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2014

2.1 Porazdelitev dosežkov po odstotnih točkah

Preglednica 2.1.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah pri likovni teoriji v spomladanskem izpitnem roku SM 2014 v posamezne razrede/intervale, ki obsegajo pet odstotnih točk (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.1.2 in slika 2.1.1 pa delež kandidatov, ki so dosegli manj odstotnih točk od zgornje meje razreda (tj. relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

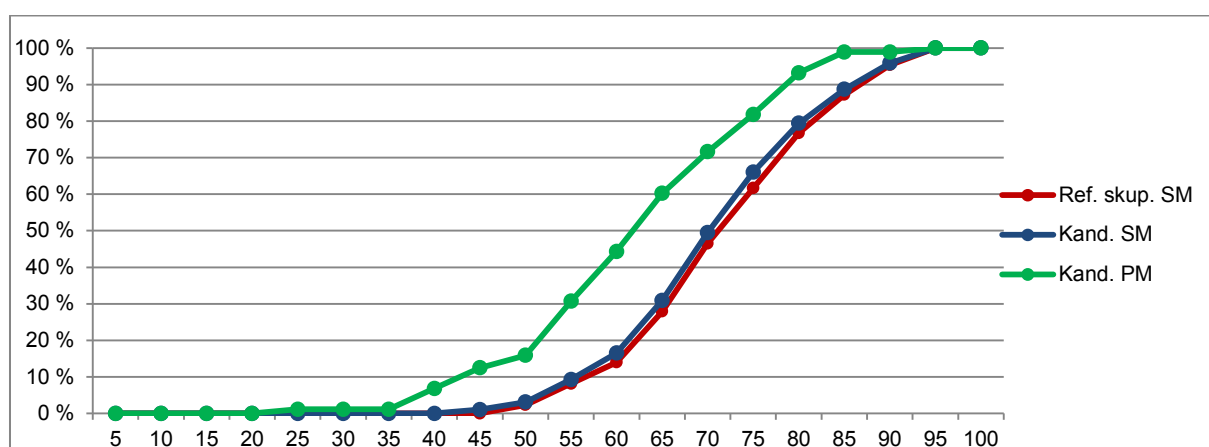
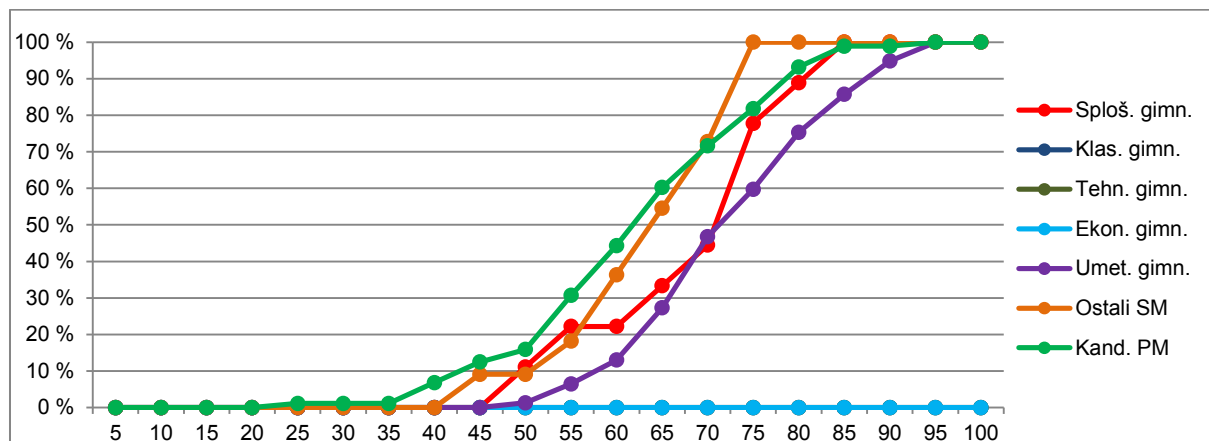
Preglednica 2.1.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekonom. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
0-5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6-10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11-15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16-20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21-25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
26-30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31-35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36-40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
41-45	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	5
46-50	1	0	1	0	0	1	1	2	2	0	3
51-55	1	0	1	0	0	4	4	5	6	1	13
56-60	0	0	0	0	0	5	5	5	7	2	12
61-65	1	0	1	0	0	11	11	12	14	2	14
66-70	1	0	1	0	0	15	15	16	18	2	10
71-75	3	0	3	0	0	10	10	13	16	3	9
76-80	1	0	1	0	0	12	12	13	13	0	10
81-85	1	0	1	0	0	8	8	9	9	0	5
86-90	0	0	0	0	0	7	7	7	7	0	0
91-95	0	0	0	0	0	4	4	4	4	0	1
96-100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SKUPAJ	9	0	9	0	0	77	77	86	97	11	88

Preglednica 2.1.2: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Odst. točke	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
5	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
10	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
15	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
20	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
25	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %
30	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %
35	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %
40	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	7 %
45	0 %	-	0 %	-	-	0 %	0 %	0 %	1 %	9 %	13 %
50	11 %	-	11 %	-	-	1 %	1 %	2 %	3 %	9 %	16 %
55	22 %	-	22 %	-	-	6 %	6 %	8 %	9 %	18 %	31 %
60	22 %	-	22 %	-	-	13 %	13 %	14 %	16 %	36 %	44 %
65	33 %	-	33 %	-	-	27 %	27 %	28 %	31 %	55 %	60 %
70	44 %	-	44 %	-	-	47 %	47 %	47 %	49 %	73 %	72 %
75	78 %	-	78 %	-	-	60 %	60 %	62 %	66 %	100 %	82 %
80	89 %	-	89 %	-	-	75 %	75 %	77 %	79 %	100 %	93 %
85	100 %	-	100 %	-	-	86 %	86 %	87 %	89 %	100 %	99 %
90	100 %	-	100 %	-	-	95 %	95 %	95 %	96 %	100 %	99 %
95	100 %	-	100 %	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
100	100 %	-	100 %	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.1.1: Relativna kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah

Vir: Državni izpitni center 2014

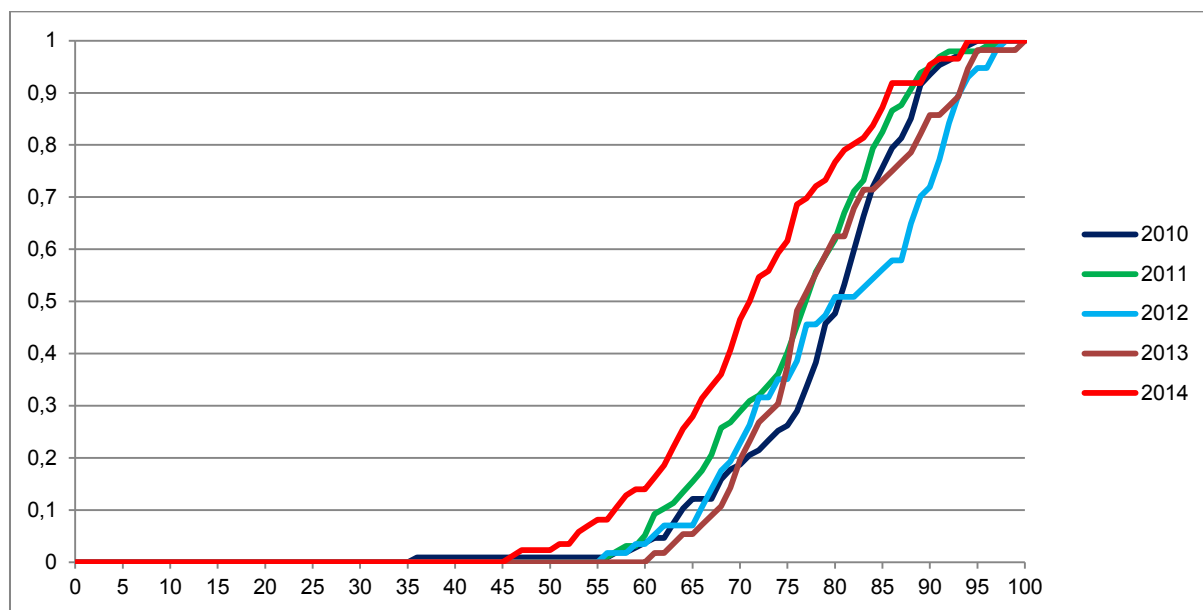
2.2 Meje med ocenami

Preglednica 2.2.1 prikazuje primerjavo mej med ocenami v letih od 2010 do 2014, slika 2.2.1 pa kumulativno frekvenčno porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah za referenčno skupino SM, na kateri se postavljajo meje med ocenami.

Preglednica 2.2.1: Meje med ocenami za zadnjih pet let

Leto	Ocene			
	2	3	4	5
2010	51	64	76	88
2011	51	64	76	88
2012	50	62	74	87
2013	50	63	76	88
2014	50	63	76	88

Slika 2.2.1: Kumulativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po doseženih odstotnih točkah – referenčna skupina SM

Vir: Državni izpitni center 2014

2.3 Porazdelitev dosežkov po ocenah

Preglednica 2.3.1 prikazuje porazdelitev kandidatov po ocenah pri likovni teoriji v spomladanskem izpitnem roku SM 2014 (tj. frekvenčna porazdelitev), preglednica 2.3.2 in slika 2.3.1 pa delež kandidatov s posameznimi ocenami (tj. relativna frekvenčna porazdelitev). Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

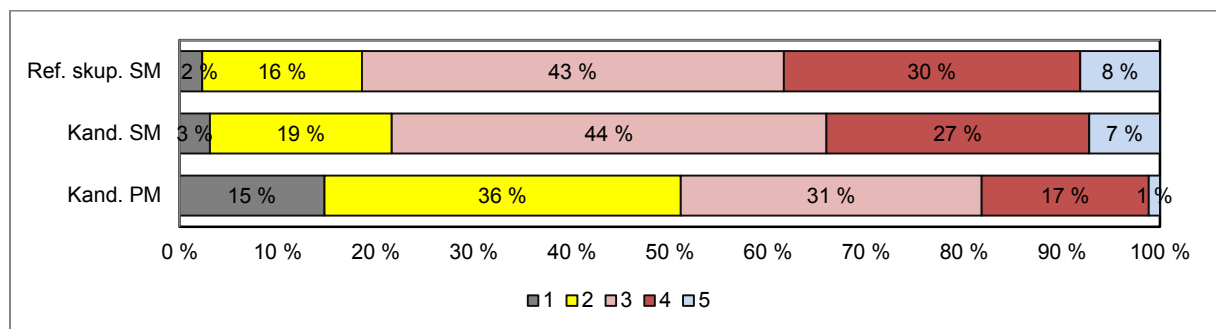
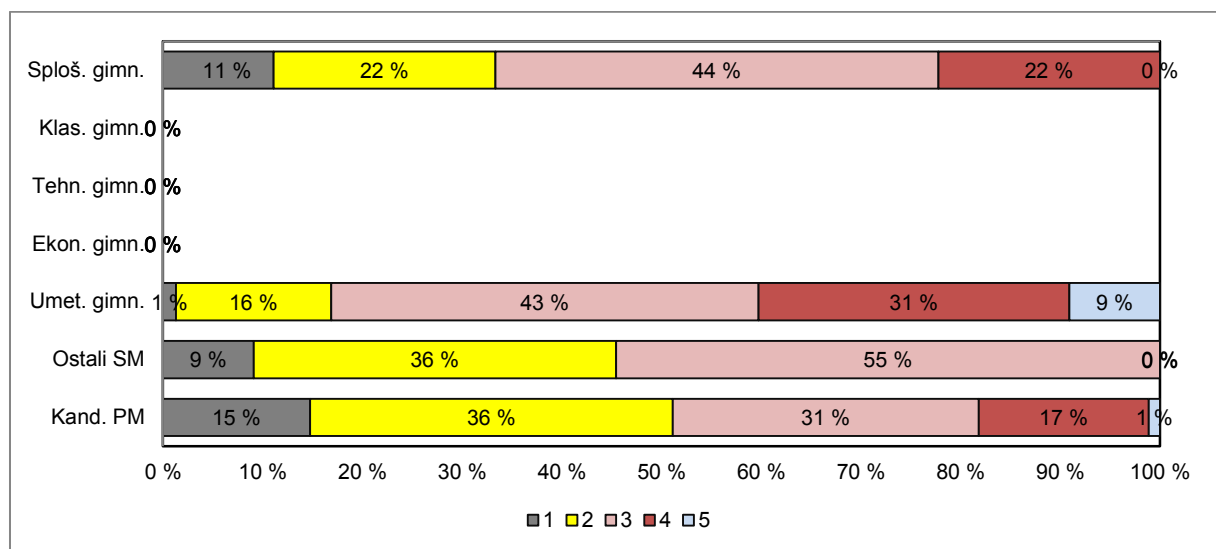
Preglednica 2.3.1: Frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	1	0	1	0	0	1	1	2	3	1	13
2	2	0	2	0	0	12	12	14	18	4	32
3	4	0	4	0	0	33	33	37	43	6	27
4	2	0	2	0	0	24	24	26	26	0	15
5	0	0	0	0	0	7	7	7	7	0	1
Uspešni	8	0	8	0	0	76	76	84	94	10	75
Skupaj	9	0	9	0	0	77	77	86	97	11	88

Preglednica 2.3.2: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Ocena	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
1	11 %	-	11 %	-	-	1 %	1 %	2 %	3 %	9 %	15 %
2	22 %	-	22 %	-	-	16 %	16 %	16 %	19 %	36 %	36 %
3	44 %	-	44 %	-	-	43 %	43 %	43 %	44 %	55 %	31 %
4	22 %	-	22 %	-	-	31 %	31 %	30 %	27 %	0 %	17 %
5	0 %	-	0 %	-	-	9 %	9 %	8 %	7 %	0 %	1 %
Uspešni	89 %	-	89 %	-	-	99 %	99 %	98 %	97 %	91 %	85 %
Skupaj	100 %	-	100 %	-	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika 2.3.1: Relativna frekvenčna porazdelitev kandidatov po ocenah

Vir: Državni izpitni center 2014

3 Splošni podatki o kandidatih pri izpitu splošne mature iz likovni teoriji v spomladanskem izpitnem roku 2014

V preglednici 3.1 so zbrani splošni podatki (tj. statistike) o kandidatih, ki so opravljali izpit splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2014.

Preglednica 3.1: Splošni podatki o kandidatih pri izpitu SM iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2014

	Sploš. gimn.	Klas. gimn.	Gimn.	Tehn. gimn.	Ekon. gimn.	Umet. gimn.	Strok. gimn.	Ref. skup. SM	Kand. SM	Ostali SM	Kand. PM
Število kandidatov	9	0	9	0	0	77	77	86	97	11	88
Povprečni splošni uspeh pri SM*	18,20	-	18,20	-	-	16,59	16,59	16,73	16,54	13,00	-
Povprečni uspeh v 4. letniku SŠ	4,22	-	4,22	-	-	3,48	3,48	3,56	3,47	2,50	-
Povprečni uspeh v 3. letniku SŠ	3,89	-	3,89	-	-	3,55	3,55	3,58	3,53	3,00	-
Povprečna ocena pri predmetu SM	2,78	-	2,78	-	-	3,31	3,31	3,26	3,16	2,45	2,53
Povprečna originalna ocena pri predmetu SM**	2,78	-	2,78	-	-	3,31	3,31	3,26	3,16	2,45	2,53
Povprečno število odstotnih točk pri predmetu SM	67,44	-	67,44	-	-	72,21	72,21	71,72	70,79	63,59	61,60
Mediana odstotnega števila točk pri predmetu SM	72	-	72	-	-	71	71	71,5	71	64	62
Standardni odklon odstotnih točk pri predmetu SM	12,40	-	12,40	-	-	10,98	10,98	11,15	11,25	9,61	13,08
Povprečna ocena pri predmetu v 4. letniku SŠ	5,00	-	5,00	-	-	4,19	4,19	4,23	4,18	3,71	-
Povprečna ocena pri predmetu v 3. letniku SŠ	-	-	-	-	-	4,35	4,35	4,35	4,31	3,86	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in ocene pri predmetu SM*	-	-	-	-	-	0,41	0,41	0,33	0,37	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 4. letniku SŠ*	-	-	-	-	-	0,54	0,54	0,59	0,61	-	-
Korelacija splošnega uspeha pri SM in uspeha v 3. letniku SŠ*	-	-	-	-	-	0,46	0,46	0,51	0,54	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 4. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	0,34	0,34	0,23	0,27	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in uspeha v 3. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	0,34	0,34	0,23	0,27	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 4. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	0,42	0,42	0,43	0,40	-	-
Korelacija ocene pri predmetu SM in ocene pri predmetu v 3. letniku SŠ***	-	-	-	-	-	0,30	0,30	0,30	0,26	-	-
Korelacija notranjega in zunanjega dela pri SM	-	-	-	-	-	0,30	0,30	0,28	0,24	-	0,32
Neuspešni s PP	11,11	-	11,11	-	-	1,30	1,30	2,33	3,09	9,09	14,77
Neuspešni brez PP	11,11	-	11,11	-	-	1,30	1,30	2,33	3,09	9,09	14,77

*Pri izračunu povprečnega splošnega uspeha pri SM so upoštevani samo uspešni kandidati (10 točk ali več). Enako velja tudi za korelacije s splošnim uspehom pri SM.

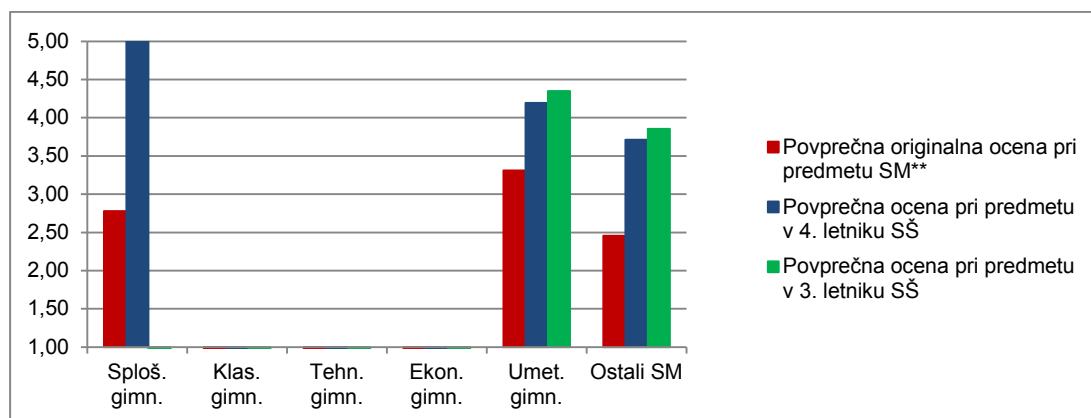
**Originalna ocena je ocena pri predmetu SM, izračunana iz odstotnih točk, brez upoštevanja PP (pogojno pozitivne), ocenjevanja na OR namesto VR ali upoštevanja ocene iz prejšnjega roka.

***Korelacija z oceno pri predmetu SM se računa z originalno oceno pri predmetu SM.

Če je manj kakor 30 popolnih parov podatkov, se korelacija ne izračuna.

Slika 3.1 prikazuje primerjavo povprečne originalne ocene pri izpitu SM iz likovne teorije in povprečnih ocen iz likovne teorije v 4. in 3. letniku srednje šole. Podatki so prikazani po podrobnejši strukturi kandidatov.

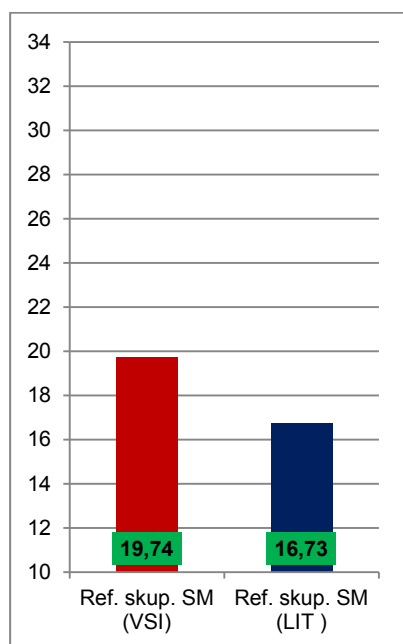
Slika 3.1: Povprečne ocene pri izpitu SM iz likovne teorije

Vir: Državni izpitni center 2013

Slika 3.2 prikazuje primerjavo povprečnega splošnega uspeha vseh gimnazijcev, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2014 prvič v celoti opravljali splošno maturo (ref. skup. SM – VSI), in gimnazijcev, ki so v tem izpitnem roku prvič v celoti opravljali izpit SM iz likovne teorije (ref. skup. SM – LIT).

Slika 3.2: Povprečni splošni uspeh pri SM in pri izpitu SM iz likovne teorije

Vir: Državni izpitni center 2014

4 Vsebinska analiza dosežkov za referenčno skupino SM

4.1 Vsebinska analiza dosežkov pri zunanjem in notranjem delu izpita

Preglednica 4.1.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri zunanjem in notranjem delu izpita iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku SM 2014.

Preglednica 4.1.1: Osnovni statistični podatki

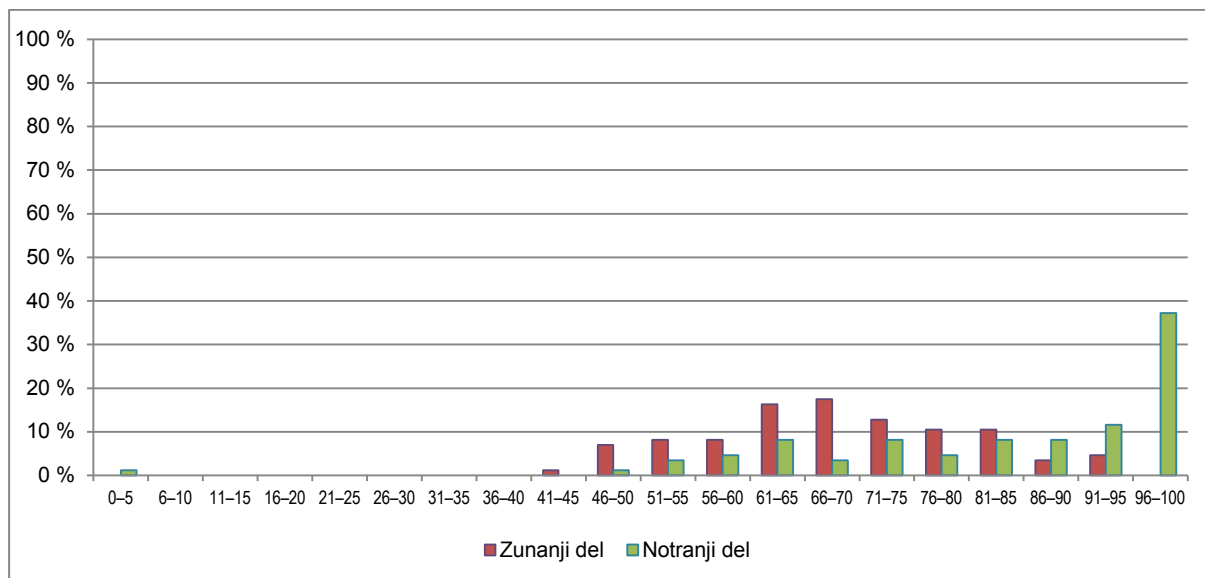
	Zunanji del	Notranji del
Število kandidatov	86	86
Povprečno število odstotnih točk	54,65	17,07
Standardni odklon odstotnih točk	9,65	3,52
Maksimalno število odstotnih točk	74,50	20,00
Povprečna težavnost	0,68	0,85

Preglednica 4.1.2 in slika 4.1.1 prikazujeta relativno frekvenčno porazdelitev referenčne skupine SM po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku SM 2014.

Preglednica 4.1.2: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Odstotki	Zunanji del	Notranji del
0–5	0 %	1 %
6–10	0 %	0 %
11–15	0 %	0 %
16–20	0 %	0 %
21–25	0 %	0 %
26–30	0 %	0 %
31–35	0 %	0 %
36–40	0 %	0 %
41–45	1 %	0 %
46–50	7 %	1 %
51–55	8 %	3 %
56–60	8 %	5 %
61–65	16 %	8 %
66–70	17 %	3 %
71–75	13 %	8 %
76–80	10 %	5 %
81–85	10 %	8 %
86–90	3 %	8 %
91–95	5 %	12 %
96–100	0 %	37 %
SKUPAJ	100 %	100 %

Slika 4.1.1: Relativna frekvenčna porazdelitev po dosežkih pri zunanjem in notranjem delu izpita

Vir: Državni izpitni center 2014

4.2 Vsebinska analiza dosežkov po posameznih delih izpita

Preglednica 4.2.1 prikazuje osnovne statistične podatke za referenčno skupino SM pri posameznih delih izpita iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku SM 2014.

Preglednica 4.2.1: Osnovni statistični podatki po posameznih delih izpita

	Izpitna pola 1	Izpitna pola 2	Ustni izpit
Število kandidatov	86	86	86
Povprečno število odstotnih točk	20,23	34,41	17,07
Standardni odklon odstotnih točk	4,29	8,32	3,52
Maksimalno število odstotnih točk	30,00	50,00	20,00
Povprečna težavnost	0,67	0,69	0,85

4.3 Vsebinska analiza dosežkov po nalogah in vprašanjih

Glede na statistične podatke uspešnosti po posameznih delih izpita splošne mature iz likovne teorije (izpitna pola 1, izpitna pola 2, ustni izpit z zagovorom osebne mape risb) je razvidno, da so bili referenčni (gimnazijski) kandidati najuspešnejši pri ustnem izpitu (povprečno število odstotnih točk: 17,07 od 20 možnih; indeks diskriminativnosti: 0,28; v letu 2013 je bil ID 0,37), nato pri pisanju izpitne pole 2 (likovni izdelek; 34,41 točke od 50 možnih; indeks diskriminativnosti: 0,56; v letu 2013 je bil ID 0,58), najmanj pa so bili uspešni pri pisanju izpitne pole 1 (naloge polodprtega tipa; 20,23 odstotne točke od 30 možnih; indeks diskriminativnosti: 0,28; v letu 2013 je bil ID 0,30).

Izpitna pola 1 je imela skupni indeks težavnosti 0,67 (2013: 0,78). Izpitna pola 2 je imela indeks težavnosti 0,69 (2013: 0,75), ustni izpit pa 0,85 (2013: 0,91).

Indeksi težavnosti za posamezne naloge izpitne pole 1 so se gibali med 0,48 za 1. nalogo (uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje) in 0,85 za 2. nalogo (likovne prvine ali elementi).

Primer najtežjega vprašanja (IT = 0,38):

1.2. Izmed naštetih zaznavnih stalnic iz vprašanja 1. 1. izberite dve. Vpišite ju na črti in ju likovno ponazorite v danih poljih:

--	--

Komentar: Področje vidne zaznave je eno od težjih vsebinskih področij v likovni teoriji, zato je imela 1. naloga (uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje) v celoti najnižji IT (0,48) v IP 1. Poleg tega se vprašanje 1.2 v prvi nalogi navezuje na vprašanje 1.1 v prvi nalogi, ki je imela IT 0,52. Če je torej kandidat vprašanje 1.1 nepravilno rešil, je to vplivalo na nepravilnost drugega vprašanja.

Primer najlažjega vprašanja (IT = 0,93):

3.1. Razložite, kaj je likovna teža?

Komentar: Vprašanje je mogoče pravilno rešiti tudi na podlagi poznavanja pomožnega znanja, zato jo lahko rešijo pravilno tudi kandidati, ki nimajo specifičnega znanja o likovnih spremenljivkah. Pojem »teža« se namreč v zahtevanem likovno-teoretskem pomenu javlja tudi na različnih drugih področjih.

4.4 Najpogostejši nepravilni odgovori kandidatov

Več napačnih odgovorov je bilo zaslediti pri 1. nalogi (uvod v likovno teorijo, likovno oblikovanje in likovno komuniciranje) izpitne pole 1, ki je imela nižji indeks težavnosti, še posebej pri vprašanjih 1.1 in 1. 2. Naloga je zahtevala znanje s področja vidne zaznave, specifično zaznavnih konstant. Iz odgovorov kandidatov je razvidno, da pogosto ne znajo ločiti med temeljnimi likovnimi prvinami in spremenljivkami ter zaznavnimi konstantami. Tako zamenjujejo spremenljivko velikost s konstanto velikosti, likovno prvino oblika s konstanto oblike, likovno prvino svetlo-temno s konstanto svetlosti ipd.

4.5 Mnenje zunanjih ocenjevalcev o nalogah in vprašanjih v izpitnih polah

Zunanji ocenjevalci niso imeli pripomb glede nalog oz. vprašanj.

5 Zunanje ocenjevanje in ugovori

5.1 Zunanje ocenjevanje

Člani DPK SM za likovno teorijo smo skupaj z zunanjimi ocenjevalci za likovno teorijo v ponedeljek, 9. 6. 2014, izvedli moderacijo navodil za ocenjevanje izpitne pole 1 in izpitne pole 2. Ocenjevalo je skupaj 7 zunanjih ocenjevalcev, ki so izpitno polo 1 neodvisno ocenili doma, izpitno polo 2 (likovno nalogo) pa smo ocenili v skupnem prostoru.

Na moderaciji smo preverili ustreznost *Navodil za ocenjevanje*, vnesli nekaj sprememb z namenom večje objektivnosti in enotnosti ocenjevanja ter sprejeli dogovor, kako ravnati v primeru pričakovanih nejasnih in dvoumnih rešitev.

Moderirana navodila za ocenjevanje so bila prilagojena tako, da so zagotavljala za kandidate optimalno veljavno ocenjevanje.

Izpitno polo 2 (likovno nalogo) ocenjujeta dva ocenjevalca, pri čemer drugi ocenjevalec nima vpogleda v ocenjevanje prvega. Od skupno 86 ocenjenih izpitnih pol 2 referenčnih kandidatov SM so bila ugotovljena razhajanja med ocenjevalcema za več kot petino vseh možnih točk v 17 primerih (2013: 8; 2012: 3; 2011: 6). Zato je bilo v teh primerih izvedeno kontrolno ocenjevanje.

Pri nalogi izpitne pole 2 je težko odpraviti relativno neugoden indeks objektivnosti ocenjevanja 0,61 (2013: 0,60; 2012: 0,85; 2011: 0,72). Zato je pomembno, da ocenjevanje poteka istočasno v skupnem prostoru, kar omogoča sprotno odpravljanje morebitnih nejasnosti pri ocenjevalcih v sodelovanju z glavnim ocenjevalcem. Na ta način je zagotovljena večja veljavnost ocenjevanja.

Na podlagi uspeha referenčne skupine kandidatov SM je DPK SM za likovno teorijo dne 3. 7. 2014 odločila, da je 50 (meje: 0–50, 63, 76, 88, 100) doseženih odstotnih točk meja za pozitivno oceno, kar je enako kot v letu 2013. V letih od 2009–2011 je bila meja za pozitivno oceno pri 51 odstotnih točkah.

Po sprejemu mejnih točk za pretvorbe točkovnih dosežkov kandidatov v ocene je bilo izvedeno še kontrolno ocenjevanje 5 kandidatov, ki so bili eno oz. dve odstotni točki pod mejo za pozitivno oceno. Po ponovnem ocenjevanju so trije kandidati dosegli pozitivno oceno.

5.2 Ugovori na oceno in način izračuna izpitne ocene

V spomladanskem izpitnem roku 2014 so bili trije zahtevki za vpogled v izpitno dokumentacijo. Izmed teh ni bilo nobenega ugovora na postopek izračuna ocene, en kandidat pa je vložil ugovor na oceno (v letu 2013 sta bila dva ugovora na oceno pri izpitu splošne mature iz likovne teorije). Njegove izpitne pole je ponovno pregledal izvedenec, ki je preveril, ali so izdelki ocenjeni v skladu z *Navodili za ocenjevanje*. Pri kandidatu se je število doseženih točk spremenilo navzgor, vendar ne dovolj za spremembo ocene.

6 Povzetek

6.1 Ocena uspeha kandidatov

K izpitu splošne mature iz likovne teorije je pristopilo 185 kandidatov (leta 2013 pa 165). Od tega je bilo 97 kandidatov splošne mature (77 kandidatov umetniške gimnazije, 9 kandidatov splošne gimnazije in 11 drugih kandidatov; leta 2013 jih je bilo 64) in 88 kandidatov poklicne mature (leta 2013 je bil 101). Število vseh kandidatov se je v primerjavi s prejšnjim letom ponovno povečalo. Ob tem je na eni strani zaslediti porast števila kandidatov splošne mature in na drugi strani manjši upad kandidatov poklicne mature.

Na podlagi analiz rezultatov referenčne skupine kandidatov splošne mature (86) in teoretičnih izhodišč je DPK SM za likovno teorijo dne 3. 7. 2014 odločila, da je 50 (meje: 0–50, 63, 76, 88, 100) doseženih odstotnih točk prag za pozitivno oceno, to je enako kakor v letih 2012–2013. V letih od 2009–2011 je bil prag za pozitivno oceno pri 51 odstotnih točkah.

Pri kandidatih splošne mature so bili negativno ocenjeni 3 kandidati, medtem ko je bilo pri kandidatih poklicne mature negativno ocenjenih 13 kandidatov.

Uspeh kandidatov pri likovni teoriji je bil nekoliko slabši kakor prejšnja leta, vendar po oceni DPK SM za likovno teorijo bolj primeren za izpit splošne mature. Povprečna ocena referenčnih kandidatov splošne mature je bila pri izpitu iz likovne teorije 3,26 (leta 2013 je bila povprečna ocena 3,84), povprečna ocena kandidatov poklicne mature pa 2,53 (leta 2013 je bila 2,90).

V primerjavi s povprečnim splošnim uspehom vseh kandidatov splošne mature (19,74 točke) je bil povprečni splošni uspeh kandidatov splošne mature, ki so opravljali tudi izpit iz likovne teorije, kakor navadno nižji (16,73 točke).

Iz statističnih podatkov uspešnosti pri posameznih delih izpita iz likovne teorije (izpitna pola 1, izpitna pola 2, ustni izpit z zagovorom mape likovnih del) je razvidno, da so bili referenčni kandidati splošne mature najuspešnejši pri ustnem izpitu (povprečno število odstotnih točk 17,07 od 20 možnih), nato pri pisanju izpitne pole 2 (likovni izdelek, 34,41 točke od 50 možnih), najmanj pa so bili uspešni pri pisanju izpitne pole 1 (naloge polodprtega tipa, 20,23 točke od 30 možnih). Kandidati so bili torej uspešnejši pri notranjem delu izpita, to pa je tudi razumljivo, saj velik del notranjega dela ocene izpita temelji na zagovoru mape kandidatovih lastnih likovnih del.

6.2 Ocena kakovosti izpitnih pol

Izpit splošne mature iz likovne teorije je kot sestavni del doseganja kvalitetnejših izobraževalnih ciljev na področju likovnega ustvarjanja naravnano tako, da kandidati lahko uveljavijo tako analitične kakor likovno-aplikativne vidike likovnega jezika.

Glede na analize izpitnih pol in rezultatov izpita splošne mature iz likovne teorije iz preteklih let je DPK SM za likovno teorijo v lanskem letu pripravila izpitne pole, v katerih je povečala obseg ter vsebinsko in taksonomsko strukturiranost nalog in s tem zagotovila večjo taksonomsko raznolikost in raznolikost glede težavnosti. Glede na rezultate izpita splošne mature iz likovne teorije v spomladanskem izpitnem roku 2014 se je to izkazalo kot uspešno. Uspeh kandidatov in porazdelitev ocen sta bila namreč po oceni DPK SM za likovno teorijo ustrežnejša kakor pretekla leta. DPK SM za likovno teorijo

bo zato pri pripravi novih izpitnih kompletov ohranjala lani zastavljeni obseg in strukturiranost posameznih nalog v izpitni poli 1.

Pri izpitni poli 2 (likovni izdelek) je pri referenčnih kandidatih splošne mature indeks objektivnosti (0,61) podoben kakor lani (0,60) in je v mejah pričakovanega glede na naravo tega dela izpita. Od skupaj 86 izpitnih nalog referenčnih kandidatov splošne mature, ki sta jih ocenila po dva ocenjevalca, so bila ugotovljena čezmerna (več kakor 20 %) razhajanja pri 17 izpitnih nalogah, zato je bilo potrebno kontrolno ocenjevanje (leta 2013 jih je bilo 8).

6.3 Druge ugotovitve

V spomladanskem izpitnem roku 2014 je bilo pet kandidatov s posebnimi izobraževalnimi potrebami.

DPK SM za likovno teorijo ugotavlja, da je bil izpit splošne mature iz likovne teorije v letu 2014 v celoti uspešno izpeljan.